

Namazın insanın fıtratıyla alakası nedir?

"Üçüncüsü: İnsan, santral gibi, bütün hilkatin nizamlarına ve fıtratın kanunlarına ve kâinattaki nevâmis-i İlâhiyenin şualarına bir merkezdir. Binaenaleyh, insanın, o kanunlara intisap ve irtibat etmesi ve o namusların eteklerine yapışıp temessük etmesi lâzımdır ki, umumî cereyanı temin etsin. Ve tabakat-ı âlemde deveren eden dolapların hareketlerine muhalefetle o dolapların çarkları altında ezilmesin. Bu da, ancak o emir ve nevâhîden ibaret olan ibadetle olur."(1)

İbadet; insan ile kainat arasında uyum temin eden bir adaptör gibidir. Kim bu adaptörü atarsa, kainatın azim çarkları altında ezilir ve onunla uyum temin edemez. Allah, insanın maddi ve manevi mutluluğunu bu adaptör vazifesi gören ibadete bağlamıştır. İnsan cüzi akli ile neyin kendine tam uygun, neyin kainatla ahenk içinde olacağını tam kestiremiyor, bu yüzden ibadete muhtaçtır.

Yani ibadet *-özellikle de namaz-* insan fıtratı ile kainat arasında bir ahenk köprüsü gibidir. Namaz bu ciheti ile insan fıtratının bir ihtiyacı, bir gereksinimidir. Zaten Allah, insan fıtratını ibadete özellikle de namaza göre tasarlamıştır. Mide nasıl ekmek ve suya muhtaç ise, insanın fıtratına konulmuş olan kalp, ruh ve vicdan gibi duygular da namaza muhtaçtır. Allah'ın günde beş kez kılınmasını emretmesinin sebeplerinden birisi de bu ihtiyaç ve gereksinimdir.

İman ve ibadet; öncelikle insanın, Allah'a karşı sorumluluğunun ifa edilmesidir. Yani insanın asıl yaratılış gayesi iman ve ibadettir ki, bunu yerine getirmek insan için en büyük fayda ve menfaattir. Nasıl bir cihaz, amacının dışında kullanıldığı zaman kırılır ya da yıpranır ise, aynı şekilde insan da asıl amacı olan iman ve ibadetin dışına çıkarsa kırılır ve yıpranır. Menfaatten ziyade mücazat görür. Namaz bu vazifelerin en büyüğüdür.

(1) bk. [İşârâtü'l-i'câz, Bakara Sûresi, 21 ve 22. Ayetlerin Tefsiri.](#)